

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Harvester operator, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Harvesterioperaatori 4. taseme kutsestandard on välja töötatud:

- a) Isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks
- b) Erialaste täiendkoolituste õppekavade aluseks
- c) Kutsehariduse vastava taseme õppekava aluseks

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Harvester operator, level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work
Harvesterioperaator, tase 4 on oskustöötaja, kes teeb metsakasvatusega ja puidu varumisega seotud töid ja väärtustab looduskeskonda. Ta töötab harvesteriga, tunneb selle ehitust ja hooldamise põhimõtteid. Harvesterioperaator valib lähtuvalt metsakasvatuse otsusest raiutavad puud ning langetab, laasib ja järkab tüved nõutava kvaliteedi ja parameetritega sortimentideks, tagades optimaalse majandusliku tulemi ning metsade ökoloogilise ja majandusliku kestvuse. Harvesterioperaator arvestab tema tööle eelnenud ja järgnevate tööloikudega, nende sujuvusega ning puidu sortimentidele ja kokkuveoteedele esitatud nõuetega.
A.2 Tasks
A.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine 1. Metsamasina juhtimine 2. Raielangi õigsuses veendumine 3. Järkamisfaili koostamine 4. Raiutavate puude valimine 5. Puidu sortimendi tootmine 6. Puidu sortimendi koondamine ja raporti väljastamine 7. Harvesteri kontrollmõõtmise tegemine 8. Elektroonsete andmete vastuvõtmine ja edastamine A.2.2 Harvesteri seadistamine ja hooldamine 1. Harvesteri korrasoleku jälgimine 2. Harvesteri löikepea mehhanismide hooldamine 3. Harvesteri hoolduse ja remondivajaduse määratlemine 4. Hooldus- ja remondijäätmete käitlemine
A.3 Work environment and specific nature of work
Harvesterioperaatori töökeskkonnaks on mets. Tööaeg on paindlik ja vahetustega, mille tõttu võib see toimuda ka öisel ajal või pühadel. Töö toimub osaliselt välitingimustes ja sõltub ilmastikust. Harvesterioperaator töötab töökohal üksi ja võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu otsuseid. Töö on keskmisest kõrgema ohtlikkusega, tööõnnetuste vältimiseks on harvesterioperaatoril kohustus kasutada tööle vastavat turvavarustust ning järgida tööohutusnõudeid.
A.4 Tools
Harvesterioperaatori põhiliseks töövahendiks on harvester ehk metsalangetustraktor.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics
Kutsealal töötamine eeldab orienteerumist looduses ja füüsilist vastupidavust. Vajalikud on ruumilise mõtlemise võime ja rutiinitaluvus, samuti käelise tegevuse täpsus, sujuvus ja kiirus. Kasuks tulevad otsustus-, vastutus- ja keskendumisvõime.
A.6 Professional preparation
4. taseme harvesterioperaatoril on erialane kutseharidus või ta on omandanud kutseoskused praktilise töö käigus.
A.7 Most common occupational titles
Harvesterioperaator, raiemasina operaator, harvesterijuht.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Harvesterioperaator, tase 4 kutse tõendamiseks on vajalik kompetentside B.2.1, B.2.2 ja B.2.3 (lääviv kompetents) tõendamine.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Hooldus- ja uuendusraie tegemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: - Juhib harvesteri, arvestades looduslikke tingimusi ja etteantud tööülesannet. - Veendub kaarti või elektroonilisi abivahendeid kasutades raielangi õigsuses. - Seadistab masina, koostab või kohandab järkamisfaiili, lähtudes tootmisülesandest ja kasutusjuhendist. - Valib metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine, säilik- ja seemnepuude valik ja ökotoni kujundamine jm) lähtudes kasvama jäävad puud. - Toodab puidu sortimente vastavalt tootmisülesandes toodud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele. Hindab tööülesandest lähtudes puidu sortimenti ja kontrollib raie kvaliteeti. - Koondab tootmisülesandest lähtudes puidu sortimendi ja väljastab laoandmete saamiseks toodangu raporti, kasutades harvesteri arvutit või teisi sobivaid infotehnoloogilisi seadmeid. - Teeb harvesteri kontrollmõõtmist, kasutades kalibreerimisklupet ja mõõdulinti ning järgides tarkvara juhiseid. - Võtub tööülesandest lähtudes vastu ja edastab elektroonilisi andmeid. Teadmised: - põhilised puu- ja põõsaliigid, nende omadused ja hooldamise põhimõtted; - säilik- ja seemnepuude valiku ning ökotoni kujundamise põhimõtted; - metsakasvatustlikud eesmärgid; - puidu sortimendi kvaliteedinõuded ja puidurikked; - puude enamlevinud kahjustused; - puiduvarumistehnoloogiad; - harvesteriga töötamise põhimõtted; - kalibreerimisklupede kasutamise põhimõtted; - relaskoopmõõtmise põhimõtted; - valdkonnas kasutatavate infotehnoloogiliste seadmete kasutamise põhimõtted; - kaartide kasutamise põhimõtted.	
B.2.2 Harvesteri seadistamine ja korrashoid	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: - Jälgib igapäevaselt töö käigus harvesteri korrashoidet ja hooldusvälpasid. Masina rikete ilmnemisel katkestab töö. - Hooldab jooksvalt harvesteri lõikepead.	

3. Seadistab harvesteri töökohaasendi endale sobivaks, arvestades ergonoomiat, töö iseloomu ja tööülesannet.
4. Teeb kindlaks töö käigus tekkinud mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked ja kõrvaldab need oma pädevuse piires. Teeb masinale regulaarseid hooldustöid, lähtudes kasutusjuhendist ja hoolduse vajadusest.
5. Käitleb keskkonnanõudeid silmas pidades hooldus- ja remondijäätmeid.

Teadmised:

- 1) harvesteri töö-, seadistamis- ja hoolduspõhimõtted;
- 2) ilmastikutingimuste ja valedes töövõtete mõju töömehhanismidele;
- 3) jäätmekäitlusnõuded.

RECURRING COMPETENCES

B.2.3 Harvesterioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. Mõistab oma tegevuse mõju metsa eluringile. 2. Mõistab oma rolli puiduvarumise tehnoloogilises ahelas. 3. Kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides. 4. Kasutab harvesteriga töötamisel säästvaid töövõtteid. 5. Lähtub oma tegevuses töökeskkonna ja ohutusnõuetest. Kasutab ohutuid töövõtteid ja ettenähtud kaitsevahendeid. 6. Hindab tööga seotud ohufaktoreid: väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivad riskid oma tööloiguse. Võtab kasutusele sobivad abinõud riskide maandamiseks. 7. Annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale. 8. Kasutab oma töös arvutit, nutiseadmeid ja muid tehnoloogilisi abivahendeid: arvuti- ja internetikasutamise põhitõed, internetiturvalisus, erialased äpid ja veebirakendused.	
Teadmised: 1) kutsealaga seonduvad peamised mõisted ja õigusaktidest tulenevad nõuded (metsaseadus, metsa majandamise eeskiri, metsa korraldamise juhend); 2) ergonoomia põhimõtted; 3) töö- ja keskkonnaohutuse alused; 4) esmaabi alused.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	16-05102017-4.1/7k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Pille Meier, MTÜ Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Peeter Lips, Luua Metsanduskool Meelis Kall, Luua Metsanduskool Tenek Mäekivi, Metsatuba OÜ Toomas Kams, HD FestForest Estonia AS Andres Olesk, OÜ Valga Puu Marek Moorits, OÜ Combimill Reopalu
3. Occupational qualification standard approved by:	Forestry
4. No. of decision of Sectoral Council	8
5. Date of decision of Sectoral Council	05.10.2017
6. Occupational qualification standard valid until	30.03.2022
7. Occupational qualification standard version no.	7

8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	8341 Mobile Farm and Forestry Plant Operators
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Harvester operator, level 4
Finnish:	Hakkuukoneenkuljettaja
Russian:	оператор Харвестера
C.3 Annexes	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	